

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sămbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Noul împrumut de războiu.

Sibiu, 5 Maiu n.

Subscrierile pentru acoperirea noului împrumut de războiu, — care e al patrulea în patria noastră, — s-au început de mult, și ele se fac preutindena cu bun succes, cu multă însuflețire și cu multă iubire de patrie. Am dori deci, ca dela împlinirea acestei mari datorințe patriotice se nu lipsească nime nici dintre fiii neamului nostru, precum nu a lipsit nime nici dela împlinirea celeialalte mari datorințe cetățenești: dela apărarea patriei cu sângele și viața proprie.

Ce înseamnă împrumutul de războiu? Acordarea posibilității, ca războiul, pe care noi nu l'am dorit, nu l'am provocat, dar pe care l'am purtat cu glorie până acuma să'l ducem la bun sfârșit, terminându-l cu învingerea finală.

Jertfa aceasta *trebuie* se o aducem toți, pentru a ușura soarta celor dela front, cari aduc jertfă cu mult mai mare pe altarul patriei: viața lor proprie! Noi însă, cei de acasă, nu aducem, nu ni se cere se aducem altă jertfă, decât aceea, că punem la dispoziția statului, ca împrumut, pe dobândă bună, prisosințele pe cari le avem, și pe cari la timpul seu statul ni le restituie earăși, dându-ne până atunci interesele pe cari nici o bancă nu poate să ni le acorde.

Informațiuni cu privire la subscrieri se pot primi la toate băncile, la toate oficiile poștale, la toate dicasteriile, iar preoțimea noastră va face bine, dacă va îndemna mereu credincioșii, ca să îmbrățișeze cu toată căldura aceasta însemnată afacere, semnând toți obligațiunile de ale noului împrumut de războiu, ca să putem apoi arăta la timpul seu, că nici în privința

aceasta noi, Români, nu stăm cu nimeni îndărătul celorlalte popoare din patrie, ci ne facem datorința față de tron și patrie pe întreaga linie.

Suntem siguri, că preoții noștri vor fi și de astădată la culmea chemării lor, conformându-se de altcum și celor cuprinse în *circularul* adresat lor din partea Preavenatului consistor arhidiecezan, sub numărul 3826/1916 Ep. care sună astfel:

Circular

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din arhidieceza ortodoxă română a Transilvaniei.

Domnul ministru de culte și instrucțiune publică cu rescriptul Nr. 5355/916 Pres. ne aduce la cunoștință, că în zilele viitoare se fac subscrierile pentru al patrulea împrumut de stat, în scopul de a face față cheltuielilor împreunate cu purtarea actualului războiu.

Improspătând deci cele dispuse prin circularele noastre Nr. 12438/1914, 4297/1915 și 9763/1915, cu ocazia împrumutului I, II și III-lea, organele noastre parohiale și protopresbiterale vor îndruma și acum pe poporul nostru, ca să facă subscrieri la acest împrumut, dat fiind, că împrumutul al IV-lea de războiu se face tot în aceleași condițiuni favorabile și avantajoase, ca și împrumuturile anterioare. În deosebi preoții și învățătorii noștri să premeargă cu exemplu bun, iar epitropiile parohiale și protopresbiterale să subscrie cvote cât de multe din fondurile ce administrează.

Pentru de a orienta mai bine publicul nostru dispunem, ca circularul acesta să se publice în toate bisericile în Duminecile proximе, stărind, ca poporul nostru și de astă-

dată, ca și în trecut, să-și îndeplinească datorința impusă de patriotismul, care l-a însuflețit în toate timpurile, când a fost vorba de binele și salvarea patriei.

Sibiu, din ședința consistorului arhidiecezan, ca senat epitropesc, ținută la 16 Aprilie 1916.

Consistorul arhidiecezan.

Sinodul arhidiecezan.

Ședința a treia.

S'a ținut Mercuri, în 3 Maiu. President I. P. C. Sa, Arhimandritul Dr. Ilarion Pușcariu, vicariu arhiepiscopesc. Notar de ședință Nicolau Sulică.

Notarul Lazar Triteanu cetește procesul verbal al ședinței premergătoare. Se autentică.

Concediu se acordă deputaților sinodali Dr. Ioan Marghita și Dr. Augustin Bodea pe întreaga sesiune, în înțelesul cererilor intrate la sinod.

Deputatul Vasile Gan face propunerea, ca sinodul arhidiecezan se decreteze următoarele:

1. Edificarea de case parohiale, cu toate apartinențele, după plan statorit de consistorul arhidiecezan, este obligatorie în toate parohiile, unde până acum lipsesc aceste, și unde pe altă cale parohia nu poate acvira cortel deplin corespunzător poziției sociale a parohului.

2. Este obligatorie asigurarea pe seama parohului cel puțin a unei jumătăți de jugăr catastral de grădină pentru legume, pentru a preîntîmpina cele mai arzătoare necesități ale traiului, dar și pentru a da puțința familiei parohului, de a servi cu exemplu poporului în grădărit.

3. Până la ridicarea locuințelor parohiale, chiria pentru locuințele închiriate au să o plătească caselle bisericesti, ori apoi să se ceară dela guvern bani de cvartir pe seama preoților fără case parohiale.

4. Claca, simbrilele preoțești și toate prestațiunile fixe ale parohienilor, cu caracter de salar regulat, cari se plătesc parohilor în natura și cu lucrul, sunt a se

preface în salar fix, plătit din caselle bisericesti. Până la regularea acestei chestii, prestațiunile sunt a se face și pe mai departe în natură, eventual se plătește ecvivalentul acelora, stabilit din partea comitetului parohial.

Deputatul Dr. Nicolau Comșa face propunere, ca la fondul de pensiuine al arhidiecezei, se fie luat și Arhiepiscopul și Mitropolitul, prin urmare statutele fondului de pensiuine se fie modificate în acest înțeles cu ocaziunea revisuirii lor.

Propunerea deputatului Dr. Comșa se predă comisiunii organizatoare, iar propunerile deputatului Vasile Gan se predau comisiunii bisericesti.

Se întră în ordinea de zi. În numele comisiunii organizatoare raportează deputatul Nicolae Ivan în chestia înființării orfelinatlui din Sibiu. Constată, că acesta e actul cel mai însemnat, cu care are să se ocupe sinodul în sesiunea de față. Espune pe larg cum a fost pusă în executare ideea înființării orfelinatlui. Aminteste, că *apelul* adresat clerului și poporului din arhidieceză, din partea Arhiepiscopului Ioan Meșianu, a fost ultimul act subscris de acest înțelept Arhipăstor. S'au subscris până acuma pentru orfelinat 520,000 coroane. Cetește raportul consistorului cătră sinod în chestia aceasta și propune apoi, în numele comisiunii organizatoare, următoarele:

Din colecta de până acuma și din ofertele ce vor mai întră, consistorul se creeze un fond, care va purta pentru totdeauna numele: «Fondul orfelinatlui bisericii ortodoxe române din Ungaria și Transilvania» fond administrat de consistorul arhidiecezan.

Pentru anul 1918 consistorul are se prezenteze budget în regulă despre venetele și erogatele fondului, iar în anii 1916 și 1917 consistorul e autorizat se închiriese, eventual să cumpere, o casă potrivită pentru orfelinat, pe care să'l deschidă la 1 Septembrie anul curent, cu 50 de orfanî deocamdată. Colecta să se continue. Dacă se vor ivi cumva greutate, orfanii pot fi adăpostiți și în case particulare. Conscrierea orfanilor să se facă prin oficiile protopopești, în confelegere cu reuniunile de femei și alte corporațiuni umanitare.

Vorbesc la obiect deputații: Dr. Ioan Stroia, Dr. Ioan Lușăș, I. A. de Preda, Sergiu Median, Dr. Aurel Vlad și Dr. Nicolae Balan, iar sinodul primește propunerile comisiunii organizatoare, cu întregiri

FOIȘOARA.

Amănunte nouă despre S. Clain și G. Șincai

de D. Ioanovicu, stud. în fil.

(Urmare.)

Gheorghe Șincai.

Intre tovarășii săi de idei, — cari nici ei n'au fost niște favoriți ai norocului, — Gheoghe Șincai a avut viața cea mai bogată în sbucium și suferință. Blandul călugăr Samuil cu firea lui supusă și tăcută, Petru Maior cu înțelepciunea cumpenită și prevezătoare au ocolit multe lotviri și au avut și zile de odihnă. Șincai cu firea-i aspră de îndărătnic ostaș al dreptății, nu. În toate acțiunile lui pornește, fără de a calcula mult urmările și împrejurările, drept spre țintă Soartea l-a împănănit și l-a umilit, dar nu l-a putut înfrânge niciodată. Astfel viața lui ni se înțășază ca un lung șir de silințe îndărătnice pe cari nu le-a putut vedea roding. Câteva amănunte din lupta aceasta urmează aci.

La 1780 Șincai împreună cu Clain tipăresc la Viena prima lucrare, care mărturisea — în teoriile despre limba românească — ideile nouă de romanitate ale istoricilor ardeleni. gramatica românească în limba latină: «Elementa linguae daco-

romanae sive valachicae», compusă de Clain, «imbogățită» numai și «sistemată» de Șincai. Acesta avea pe atunci în manuscris o lucrare istorică despre originea Românilor în formă de dialog pe care ar fi dorit să-l tipărească împreună cu gramatica formând o singură lucrare. Lui îi stetea mai mult la inimă acest «dialog despre Români», care ar fi afirmat mai hotărât ideile-i măndre despre origini decât o gramatică, dar censura imperială din Viena îi zădărnici intențiile. Dialogul fu suprimat și gramatica a trebuit să apară numai cu o prefață scurtă despre originea strălucită și soartea mașteră a limbii românești.

La 1791 apare petiția națiunii române din Transilvania: «Representatio et humillimae preces universae in Transsilvania valachicae nationis» în care se afirmă principii înrudite cu ideile istorice și credințele politice ale lui Șincai. Cartea găsi un combatant înverșunat în istoricul sas ardelean Carol Eder, care tipărește în același an la Cluj: «Supplex libellus Valachorum Transilvaniae... cum notis historico-criticis». Șincai care era atunci «director peste școale» ca și Eder, răspunde «colegului» răsturnând în «antichrisul» său argumentele istorice și concluziile aceleia. Censura însă n'a admis scrierea lui Șincai la tipar. În curând e scos și din rosturile lui de director peste școale și nevoile îl silesc să părăsească Ardealul. Acum se încep pentru el zilele de pribegie.

Cătră finea an. 1803 vine la Pesta unde spera să găsească pentru studii istorice material bogat în biblioteci și arhive și o subsistență cât de săracă la tipografia de cărți românești. La arhive găsește intrare, la tipografie însă nu. Acolo se luau tocmai măsuri pentru înființarea censoratului românesc la care altcum nu aspira Șincai, care ar fi fost mulțămnit cu ocupația de corector. Corector era însă pe lângă G. Petrovici, care purta agendele postului vacant, Ioan Onișor de cărți românești. Atunci, ca să poată trăi, e nvoit să-și pună toate puterile sufletesti în slujba altuia care avea, pe lângă numele da învățat și mijloacele materiale de a-și ținea lucrători intelectuali: istoricul Kovachich.

În primăvara anului următor Onișor se îmbolnăvește și e silit să părăsească tipografia. În locul lui e primit Șincai în aceleași condiții: pe timp nedeterminat și cu leafă de 1 fl. pe zi.¹

În vremea aceasta Șincai se întâlnește aci, în țară depărtată, cu un vechiu cunoscut, Clain care venia și el la tipografie. În toamnă Clain e numit censor și corector românesc. La stăruința lui — zice că-i bătrân și nu se poate lipsi de

ajutorul lui Șincai¹. — conducerea tipografiei cere de la consiliul locotenențial, ear aceasta — în 24 Dec. 1804. — cancelariei aulice încuviințarea ca Șincai să rămână și pe mai departe corector la tipografie. În 10 Februarie 1805 vine răspunsul afirmativ.²

Mai de înainte încă Șincai se înțelese cu Clain și pregăti pentru o nouă ediție — acum sub numele său numai — gramatica redactată împreună la 1780, care se epuizase. Nu uitase însă nici *dialogul* care atunci nu s'a putut tipări și păstra încă *anticritica*, pe care un prietin îl îndemna să o tipărească.³ El compune acum un nou tratat despre originea Românilor, păstrând forma dialogică și introducând și polemica «anticritice», și îl înaintează censurei ca să se tipărească în două limbi: latinește și românește, împreună cu gramatica. Iată care i-a fost soartea:

¹ v. scrisoarea lui Șincai cătră Corneli. *Unirea*, Blaj 1901. p. 27.

² Arhiva stat. Actul cancel. aul. an 1804 Nr. 1115. În acest act se spune numai în general: «corector de cărți»; scrisoarea lui cătră capitulul din Orade — 18 Mai 1806 — (*Unirea* 1901. p. 19.) și împrejurarea că Clain se numește până la urmă «censor și corector» arată că Șincai nu era corector de limba românească.

³ v. N. Iorga *Istoria literaturii românești în v. XVIII*. II. p. 211.

¹ Arhiva stat. act. cancel. Nr. 11890 an. 1806. și N. Iorga: *Ist. lit. rom. v. XVIII*. II. p. 212. În scrisoarea lui cătră ep. din Orade — 18 Mai 1806 — Șincai spune însuși, că a intrat în tipografie când a eșit Onișor («cui cassato ego successeram») v. *Unirea*, Blaj 1901. p. 19.

făcute de deputați Dr. Vlad și Medean, ridicându-le la valoare de concluse.

Acelaș raportor raportează în chestia statutelor orfelinatului din Sibiu, prezentate din partea consistorului. Cetește statutele și propune în numele comisiunii organizatoarea votarea statutelor în mod provisoriu și punerea lor în aplicare până la sesiunea următoare sinodală, când se va putea ști apoi în ce sens vor trebui se fie modificate.

La obiect vorbesc deputații Arseniu Vlaicu, I. A. de Preda, Dr. Aurel Vlad, Ioan I. Lăpedatu, și I. P. C. Sa, Arhimandritul Dr. Ilarion Pușcariu, presidentul sinodului, dând lămuririle necesare, iar sinodul primește propunerea comisiunii organizatoare.

Acelaș raportor raportează în chestia executării pragmatice de serviciu cu privire la protopresbiteri. Cetește raportul consistorului arhidiecezan către sinod și propune luarea raportului cu aprobare la cunoștință, încuviințându-se desemnarea competențelor pe seama protopresbiterilor cu începere dela 1 Ianuarie 1916. Propunerea se primește din partea sinodului și se ridică la valoare de conclus.

Tot în numele comisiunii organizatoare raportează deputatul Nicolae Garoiu în chestia ridicării edificiului nou pe seama gimnasiului din Brad. Cetește raportul consistorului către sinod, în care sunt arătate greutățile întâmpinate, și propune în numele comisiunii organizatoare luarea cu aprobare la cunoștință a raportului.

Acelaș raportor raportează în chestia normativului agendelor fiscalului consistorial. Cetește raportul consistorului către sinod și propune în numele comisiunii, ca sinodul se îndrume consistorul să se conformeze pentru trecut normativului aflător încă în vigoare, iar pentru viitor normativul să se modifice în sensul propus de comisiune.

Deputatul Arseniu Vlaicu propune o altă modificare a normativului. Răspunde raportorul și dă explicație I. P. C. Sa, Arhimandritul-president Dr. Ilarion Pușcariu, iar sinodul primește propunerea comisiunii organizatoare.

Acelaș raportor raportează asupra propunerii consistorului arhidiecezan, ca diurnele deputaților sinodali se fie urcate pentru sesiunea de acuma în mod excepțional. Comisiunea propune acceptarea propunerii. Sinodul o votează.

În numele comisiunii organizatoare raportează acum deputatul I. A. de Preda asupra raportului consistorului arhidiecezan despre moartea Arhiepiscopului și Mitropolitului Ioan Meșianu. Cetește raportul consistorului către sinod, din care se învederează, că avera rămasă de fericitul în Domnul a fost luată în primire din partea consistorului. Face 236.000 coroane, după detragerea tuturor cheltuielilor. Cetește testamentul preavrednicului Arhiepiscop și Mitropolit, din care se constată, că avera e testată pentru înființarea unei *măndștiri de maice*. Propune, ca raportul consistorului se fie luat la cunoștință și consistorul arhidiecezan se fie îndrumat se componă *literile fundaționale* și să le prezinte sesiunii viitoare sinodale. Se primește și se decide, ca testamentul fericitului Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Meșianu se fie alăturat la procesul verbal al ședinței de astăzi.

Acelaș raportor raportează în chestia executării pragmatice de serviciu cu privire

Revisorul, Iosif Bercevids, — în 16 Ian. 1805 — trimite consiliului locotenentului următoarea înștiințare: Încă la anul 1791 națiunea română a înaintat M-ții Sale S-me «supplex libellus» în care pretinde să fie restatornicită în drepturile istorice, de cari se bucură cele 3 națiuni recepte în Transilvania. Iosif Carol Eder, cetățean (cum spune însuși) transilvan a supus această petiție unei analize critice și tinde a răsturna și nimici cu argumente istorice motivele aduse de națiunea română în folosul său.

În vremea din urmă reînviește cauza românească și o ia în apărare Gheorghe Șincai, și în manuscrisul de față, intitulat: *Tratat despre națiunea dacoromană sau valahică compus în formă dialogică, din care se poate înțelege ușor istoria fidelă a națiunii acesteia*, care e întocmit în forma unui dialog între un străin și un Român, se naștește a dovedi critica lui I. C. Eder infirmă și chiar fără nici o valoare din punct de vedere istoric și diplomatic. Acest dialog apoi vrea să-l alătore gramaticei românești, pe care a editat-o respective va eda-o.

Premițând această explicație pentru a se vedea mai clar intenția autorului și a se înțelege deplin tendința manuscrisului preaplecatul revisor... cu umilință profundă aduce următoarele observări:

(Va urma.)

la directorul seminarial și la alți funcționari consistoriali, cărora li s'a asemnat a-daosul care li se cuvenea. Comisiunea propune luarea raportului consistorului arhidiecezan la cunoștință cu aprobare. Se primește și se enunță conlusul în acest înțeles.

Ședința se încheie la orele 12 și un sfert, anunțându-se ședința proximă pe ziua următoare, Joi, 4 Maiu n. la orele 10 dimineața. La ordinea zilei: rapoartele comisiunilor.

Ședința a patra.

S'a ținut Joi, în 4 Maiu n. President I. P. C. Sa, Arhimandritul Dr. Ilarion Pușcariu, vicariu arhiepiscopesc, notar de ședință Dr. Pavel Roșca.

Notarul Nicolae Sulică cetește procesul verbal al ședinței premergătoare. Se autentică.

Se intră în ordinea de zi. În numele comisiunii organizatoare raportează deputatul Nicolae Garoiu asupra propunerii din ședința premergătoare, făcută de deputatul Dr. Nicolae Comșa, ca la fondul de pensie al arhidiecezei se fie acceptat și Arhiepiscopul și Mitropolitul.

Comisiunea propune, ca se fie predată propunerea în competența consistorului spre studiere și raportare la timpul seu.

Sinodul decide în acest înțeles.

În numele comisiunii bisericesti raportează deputatul Dr. Nicolae Bălan în chestia regulamentului pentru calificarea candidaților la preoție. Propune transpunerea regulamentului de nou la consistoriu, pentru a se conforma, la modificarea regulamentului, celor cuprinse în memorandumul corpului profesoral dela seminarul arhidiecezan, înaintat consistorului.

Vorbesc la obiect deputații Vasile Gan, Lazar Triteanu, Dr. Pavel Roșca, Dr. Silviu Dragomir, Arseniu Vlaicu, și la urmă raportorul, care insistă pentru acceptarea propunerii comisiunii. Explicări dă și I. P. C. Sa, Arhimandritul Dr. Ilarion Pușcariu. Se primește apoi propunerea comisiunii, de înțelesul, ca din comisia esaminatoare se facă parte nu numai asesori consistoriali, ci și profesori seminariali și alți bărbați vrednici de ai bisericii, iar candidații se prezintă la esamen teze în scris.

În numele comisiunii școlare raportează deputatul Dr. Ioan Lupăș în chestia definitivării profesorului de seminar Ioan Ofoiu. Propune luarea la cunoștință a raportului consistorial, cu aprobare. Se primește.

Acelaș raportor raportează asupra raportului consistorului în chestia vieții interne a școalelor noastre în anul 1915. Raportul conține aceleași constatări dure-roase, ca în anii trecuți. Cei mai mulți învățători au trebuit se plece la războiu. Pe unii i-au supliniți preoții, nu însă pe toți. Propune, în numele comisiunii școlare, ca raportul să fie luat în general la cunoștință. Se primește. La fiecare punct din raport comisiunea face apoi propuneri corespunzătoare votate toate de sinod.

Tot în numele comisiunii școlare raportează deputatul Dr. Ioan Stroia în chestia înființării unei pedagogii de fete. Cetește raportul consistorului, în care e spusă starea lucrului și sunt înșirate demersurile făcute până acuma, și propune, în numele comisiunii școlare, ca consistorul arhidiecezan să fie invitat se caute, ca să se înființeze pedagogia de fete în timpul cel mai scurt posibil, aici, în Sibiu.

În numele comisiunii financiare raportează deputatul Ioan I. Lăpedatu în chestia hotelului din piața Hermann. Constată, că lucrările au fost terminate, hotelul e închiriat în condițiuni bune, și propune ca raportul consistorului să fie luat la cunoștință. Se primește.

Acelaș raportor raportează în chestia restaurării cafenelei, și propune luarea la cunoștință a raportului și încuviințarea erogatorilor făcute. Se primește.

În numele comisiunii financiare raportează deputatul Nicolae Borzea în chestia votării ajutoarelor pentru biserici și școale, din fundațiunea «Șaguna». Propune luarea raportului la cunoștință, acceptarea socotelilor prezentate și votarea bugetului pe anul 1917. Se primesc propunerile și comisiunii administrative i se votează absolutorii pentru anul trecut.

Acelaș raportor raportează asupra raportului consistorului despre împărțirea ajutoarelor din fundațiunea «Andronic». Propune luarea raportului la cunoștință și votarea absoluturilor. Se primește.

În numele comisiunii financiare raportează deputatul Arseniu Vlaicu în chestia fundațiunii Manovici. Consistorul a prezentat literile fundaționale ale fundațiunii. Raportorul le cetește și propune votarea lor și inactivarea fundațiunii Demețriu Manovici. Propunerea se primește.

Acelaș raportor raportează în chestia trecerii profesorilor dela gimnasiul din Brad la fondul regnicolar de pensie, administrat din partea statului. Cetește raportul consistorului către sinod, espune pe larg starea lucrului și propune, ca după profesorii dela gimnasiul din Brad au fost membri ai fondului de pensie al arhidiecezei, taxele reclamate de trecerea și acceptarea lor la fondul regnicolar de pensie al statului, se fie acoperite din fondul de pensie al arhidiecezei.

Deputatul Ioan A. de Preda propune luarea obiectului dela ordinea zilei, rezervându-se pe seama sesiunii viitoare sinodale. De aceeași părere e și I. P. C. Sa, Arhimandritul-president Dr. Ilarion Pușcariu. Raportorul e pentru pertractarea chestiunii în sesiunea actuală. Sinodul decretează luarea obiectului dela ordinea zilei. Se enunță conlusul în acest înțeles.

Ședința se încheie la orele 12 și jumătate, anunțându-se cea proximă pe după amez la orele 4. La ordinea zilei: alegerea asesorilor consistoriali în locurile vacante și rapoartele comisiunilor.

Ședința a cincia.

S'a ținut Joi, în 4 Maiu n. la orele 4 d. a. President I. P. C. Sa, Arhimandritul Dr. Ilarion Pușcariu, vicariu arhiepiscopesc, notar de ședință Dr. Silviu Dragomir

Se pune la ordinea zilei alegerea unui asesor consistorial în senatul școlar, în locul decedatului Virgil Onișiu și a unui asesor consistorial în senatul epitropesc, în locul decedatului Romul Furdulu.

Presidentul numește ca scrutători pentru alegerea în senatul școlar pe deputații Vasile Gan și Dr. Ioan Popescu, iar pentru alegerea în senatul epitropesc pe deputații Teodor Herman și Dr. Eugeniu Meșianu.

Se suspende ședința pentru pregătirea biletelor de votare, iar după redeschidere se dau voturile.

Au votat 43 deputați sinodali.

În senatul școlar se declară ales Dr. Iosif Blaga, care a intrunit 42 voturi, iar în senatul epitropesc se declară ales Dr. Vasile Saftu, pentru care s'au dat 36 voturi.

Deputatul Dr. Nicolae Bălan raportează în numele comisiunii bisericesti asupra propunerii deputatului Vasile Gan, făcute în ședința premergătoare. Propune executarea celor cuprinse în propunerile deputatului Gan, iar deputatul Medean face contrapropunerea, că propunerile se fie predate consistorului spre studiere. Părerea aceasta o susține și I. P. C. Sa, Arhimandritul president Dr. Ilarion Pușcariu. Sinodul acceptează contrapropunerea. Propunerile le transpune consistorului spre studiere, ascultând întâi vorbirile propunătorului Vasile Gan și ale deputaților Lazar Triteanu și Ioan Hamsea.

În numele comisiunii verificatoare raportează deputatul Dr. Ioan Șenchea în chestia celor două mandate remase neverificate în sesiunea trecută. Unul dintre deputații neverificați și-a depus mandatul, iar cu privire la al doilea mandat cercetarea nu e terminată. Comisiunea propune deci, se fie esmis un nou comisar, în persoana domnului Dr. Aurel Vlad. Deputatul Dr. Ioan Dobre declară, că cercetarea s'a făcut, dar actele nu sunt înaintate la consistoriu. Se primește propunerea comisiunii.

Ședința se încheie și se anunță cea proximă pe astăzi, Vineri, la orele 10 dimineața.

Semnați la al patrulea împrumut de războiu!

Războiul.

Revoluția irlandeză a fost învinsă. Trei dintre conducătorii resculaților au fost împușcați pe cale statarială, alți trei condamnați pe câte trei ani închisoare grea. Insurgenții au depus armele.

Răspunsul Germaniei la nota americană va fi dat astăzi. El e conciliant și ofere basa unor pertractări prietenești.

Dela fronturi avem știrile următoare: Un aeroplan rusesc a fost nimicit pe la Rarancze, din partea unui isteț aviatic austro-ungar. S'a făcut constatarea, că Rușii fac pu-

ternice întărituri dealungul riului Prut. La frontul italian e foc puternic de artilerie, mai ales la Riva și Col di Lana. Un atac italian a fost respins. La frontul dela apus Germanii au avut câteva succese mai mici, pe uscat și în luptele aeriene.

Sărbătoarea Carpaților.

La școala civilă de fete cu internat a Asociațiunii s'a ținut cu frumoase producțiuni din partea elevelor «Sărbătoarea Carpaților», în 1 Maiu n. c., conform a nunțului publicat în ziarul nostru (Nr. 38—39 c.) pelângă următorul program:

1. «Hymnus», de Fr. Kölsey, cântat de elevele școlii.

2. Cuvântare ocazională, de directorul școlii: Dr. V. Bologa.

3. «Rugăciunea lui Ștefan», poezie de St. O. Iosif, spusă de Felicia Popa, elevă în cl. IV-a civ.

4. «Cântecul Gintei latine», și «In ciresar», de T. Popovici, cântate de corul elevelor, sub conducerea dșoarei prof. de cântări: Delia Olariu.

Cu prilejul serbării s'au colectat și daruri benevole dela elevele școlii, membrii corpului didactic și dela personalul internatului, în sumă de K 4260 fil. pentru rezidirea satelor pustiite de invaziunea Rușilor în iarna anului 1914/15.

Lăsăm aci, să urmeze în linii generale, și cuvântarea ocazională rostită de directorul școlii la această serbare:

On. Corp didactic! Iubiți Eleve!

Peste trei luni de zile se împlinesc doi ani, dela începutul războiului mondial de astăzi, cel mai crunt și cel mai sângeros războiu, din câte s'au desfășurat vreodată pe întinderea globului nostru pământesc.

Valurile acestui războiu le-am urmărit cu toții, fără îndoială, cuprinși de cel mai înalt patriotism și de cel mai cald dor pentru biruința vitejilor noștri ostași, între cari sunt și părinții și frații noștri, gata pentru cea mai sfântă jertfă întru apărarea patriei și a vetrelor noastre strămoșești.

Și astăzi, mulțămită cerului, bravele noastre oștiri au invins și au respins cecele dușmane, departe peste granițele lor, la nord, la sud și la apus.

În urma acesteia mândria noastră și liniștea noastră e adânc simțită și deplin justificată, cu deosebire în acest colț din sud-ostul binecuvântat al patriei noastre.

Dar n'a fost tot așa la începutul războiului. Atunci ne-a fost mai schimbăcios norocul și, în toamna anului 1914, înaintase invaziunea Rușilor peste șesurile Galitiei, până în braul Carpaților din nordul Ungariei.

În unele ținuturi trecuse potopul invaziunii peste coastele de dincoace ale Carpaților de nord, și prădau și jăfuiau satele noastre cu foc și pârjol mai ales în comitatele: Maramurăș, Ung și Sáros.

Primejdia era la culme. Și o iarnă întreagă s'au frământat și s'au luptat vitejii noștri oșteni cu stavilirea potopului din Carpați. Tocmai acuma, în Maiu c., se împlinesc anul, când geniala conducere a oștirilor aliate și energia năfnrântă a vitejilor noștri au spart rândurile dușmanului, au frânt puterea lui și l-au alungat departe peste hotarele țării sale, pe stepele întinse ale Rusiei.

Mult sânge ne-a sorbit atunci câmpul cel de moarte și multe vieți scumpe am jertfit pentru o zi de soare: patriei noastre și popoarelor ei credincioase.

În amintirea acestei biruințe strălucite, cu urmările ei binecuvântate, a ordonat Înaltul Minister regesc de culte și instrucțiune publică, actuala Sărbătoare a Carpaților, acest vechiu zid de oțel al patriei noastre, cum s'a dovedit încă de atâtea ori în scurgerea vremilor trecutului.

În amintirea vitejilor, cari prin sângele lor au răscumpărat liniștea și siguranța patriei noastre, să ridicăm suflețele noastre, să depunem pe creștetul lor *cununa nemuririi*, cu cel mai adânc prinos de venerație și recunoștință. Iar pentru micuții lor orfani, să nu pregetăm a aduce obolul nostru, ca să ștergem, după puțință lacrimile nevinovaților copii, pentru care s'a stins cuvântul: *tată* în potopul războiului sângeros din Carpați.

Cunoscând din acestea importanța serbării, încheie cuvintele mele cu dorul ferbinte, să ne fie dat a vedea cât mai curând și *pacea mult dorită cu acelaș triumf glorios pentru patria noastră*, careia să-i asigurăm tot mai mult înflorirea culturală și economică, prin muncă comună și frățască, spre mulțumirea și fericirea tuturor popoarelor ei credincioase. Trăiască Patria!

Fondul orfelinatului.

(Urmare.)

Col. din Cața (Cohalm): Bis. gr. or. 30— Patriciu Pinteza 50— Valeriu Popoviciu inv. 30— Ignatie Pălășan 5— Ioan Todor (Nr. 184) 5— Ioan Lungu (Nr. 188) 5— Iosif Comșa 10— Maria Lungu (Nr. 187) 10— Maria Todor (Nr. 143) 10— Todor Pălășan 5— Nicolae Boeriu 10— Nicolae Flint (Nr. 220) 10— Nicolae Boeriu (Nr. 227) 5— Maria Pălășan (Nr. 199) 5— Ioan Lungu (Nr. 111) 10— George Lungu (Nr. 111) 10— Victor Cornea (Nr. 108) 5— Victor Todor (Nr. 124) 5— Cornelia Sasu (Nr. 110) 10— Maria Pălășan (Nr. 113) 10— Gheorghe Mircea sen. (Nr. 114) 10— Gheorghe Căbaș (Nr. 115) 5— Todor Pălășan (Nr. 191) 10— Moise Ursu 10— Ana Ursu 5— Nicolae Micul 10— Maria Gavrilă 5— Stan Boeriu 6— Ioan T. Comșa 10— Gheorghe Boeriu (Nr. 127) 5— Ana Boeriu (Nr. 127) 5— Nicolae Pălășan (Nr. 139) 5— Nicolae Boeriu (Nr. 141) 5— Moise Comșa (Nr. 87) 10— Nicolae Vasii (Nr. 216) 5— Moise Comșa (Nr. 126) 5— Ioan Comșa (Nr. 181) 6— Maria Căbaș (Nr. 106) 5— Ioan Căbaș (Nr. 128) 10— Ana Căbaș (Nr. 128) 5— Elisabeta At. Comșa (Nr. 120) 6— Maria Mircea (Nr. 114) 10— etc 482-20

Col. Carolinei Magda, notăreșă, din Fărău (Târnava): Ioan Magda notar și soția Carolina Magda 50— Emil Căpitan paroh și soția Anisia 50— Emanuel Popa birău 10— Nicolae Muntean arădător 10— Andrei Vasile 6-40 Blagă Gligor 6-40 Tiuca Todor 6-40 Ioan Stăvar 6— Lucreția Neamț inv. 6— etc 316-70

Col. din Arini (Treiscaune): Ioan Bucșa par. 10— și alții 71-50

Col. din f. Iarăș (Treiscaune): 17-90

Col. Dr. Aurel Novac, adv. în Biserica-Albă: Andreiu Boboroni, comerc. 100— Dr. Aurel Novacu adv. 100— Vasa Radulovici particular 50— Ioan M. Roșiu particular 100— Traian Popescu jude de tablă în penz. 50— Nicolae Miuta comerc. 100— Simeon Bozanci not. în penz. 100— Roza Bozanci n. Bojinca 100— Dr. Iuliu Tamașiel partic. 50— Ana Martinovici 50— 800—

«Lucafărul» inst. de credit și econ. Vârșet 200—

Col. din Cornățel (Sibiu): Bis. gr. or. 10— George Simplăceanu par. 20— Octavian Fruma not. 20— Insoțirea de credit 10— Petru Popa inv. 10— Ioan Florea econ. 10— Ioan Marcu morar 8— Petru Radu econ. 7— Aron Necșa econ. 5— Maria N. Radu 5— Ioan I. Macriș 5— Susana Iosif Nițu 5— etc 225-50

Ioan Hurbean k. u. k. Milităr-Rechnung oficial Saraievo 25—

Col. din Ciubanca și fil. Ciubancața (Deș): 13—

Col. din Gârbova (Miercurea): Romul Pop paroh 10— Bis. gr. or. 10— etc 47-48

Col. din Reghin: «Murășiana» inst. de cred. (oferit 3000—) Dr. Iosif Popescu dir. de b. 100— Dr. Teodor Popescu (oferit 100) Văd Ana P. Șogan (of. 50—) Dr. Ilie Popescu 20— Dr. Ravica Popescu 20— Zaharie Pușcariu 20— Sofia Pușcariu 20— Didy Dr. Muntean 20— Miți Dr. Ardelean 20— Cornelia Marinovits 20— Emil Marinovits 10— Mihail Grecu 20— Ioan Rațiu otelier 10— Vintilă pr. gr. cat. lbănești etc 275—

Elevei școlii primare din Buzd. Veturia Berariu din Kapuvár 20—

Col. din Vulcan (Bran): Ioan Debu par. 20— Mihail Marțial comerc 5— etc 55-44

Col. din Grid (Hațeg): 20—

Col. din Sânger (M. Oșorheiu): Erimie Ladoșan par. 5— etc 20—

Col. din Laslău român (Târnava): Constantin Medrea par. 10— Marioara Medrea preot. 10— Dimitrie Branea inv. 20— Comuna politică 50— Aurelia Gliga 6— etc 146-88

Dr. Traian Petrașcu medic, Tălmăciu, contribuția pe trei luni 150—

Col. soldaților (de pe câmpul de luptă, dela bat. III al Reg. de honvezi (Nr. 23). — făcute la apelul subloc. Marin Păculea 130—

Col. elevilor dela școală din Draos (Cohalm): 10—

Col. din Gurasada (Ilia): 13-60

Col. din Someșul cald cu fil. Lăpuștești (Cluj): Bis. gr. or. 10— Ioan Stănescu par. Comuna politică 10— Foștii coloni 10— etc 80-66

Col. din Chirpăr (Agnita): Ioan Holerga par. 10— Iancu Dragota inv. 10— Bis. gr. or. 5— și alții 109—

Col. din Moșna (Medias): Ioan Fodorean par. 20— Bis. gr. or. 25— Reuniunea fem. rom. etc 87-39

Col. din f. Nemsă (Medias): 24-30

Col. din Luncoiu de jos (Zarand): Ioan Fugăță par. 10— Lucreția Fugăță preot. 6— Bis. gr. or. 10— Aron Petruțiu stegar 5— și alții 117—

Col. din Ruda (Zarand): Iliș Ianașiu 20— Gerasim Faur 10— Bis. gr. or. 10— Ana Popoviciu I. Gerasim 5— etc 48—

(Va urma.)

Datorința patriotică și-o implinește fiecare cetățean când subscrie la al patrulea împrumut de războiu!

NOUTAȚI.

Din cauza sfintei sărbători „Muc. George”, numărul proximal ziarului nostru apare Mercuri, la orele obicinuite.

Parastas. Eri. Joi, la orele 8 dimineata, s'a oficiat parastas la mormântul fericitului în Domnul, Arhiepiscopului și Mitropolitului Ioan Mețianu, în prezența membrilor familiei, a tuturor deputaților sinodali și a altui public. A celebrat I. P. C. Sa, Arhimandritul Dr. Eusebiu R. Roșca, asistat de domnii protopresbiteri Vasile Dămian, Teodor Herman, Grigoriu Pletosu, Dr. Vasile Saftu, Dr. Ioan Stroia și Nicolae Borzea, și de diaconii Dr. Octavian Costea și Dr. Gh. Comșa.

Transferare. Directorul dela gimnaziul de stat al Făgărașului, Dr. George Kaufmann, este transferat în aceeași calitate la gimnaziul de stat al Sibiului.

Calătoria deputaților sobraniei. O deputație de 15 membri ai camerei bulgare, sub conducerea viceprezidentului Ivan Momcilov, a sosit în 1 Maiu la Budapesta, unde au fost primiți cu multă însuflețire și cu mari onoruri. Aceaș primire li s'a făcut în zilele următoare și în Viena. Dela Viena deputații pleacă mai departe la Berlin, apoi la Kiel, Hamburg, Dresda și München.

Dela comitat. Comitetul central al comitatului Sibiului ține ședință în 8 Maiu n. la orele 9 dimineata, în sala mică a casei comitatense, pentru stabilirea listelor electorale.

Listele electorale ale anului 1917 din cele trei cercuri ale comitatului Sibiui, vor fi expuse spre privire publică, împreună cu listele celor țetșși, din 16 Maiu până la 14 Iunie n. c. în toate cancelăriile notariale, precum și în centrele cercurilor electorale: Sebeșul-săses, Sălize și Noerih. Reclamațiuni se pot da din 16 Maiu până în 30 Maiu, iar observări în contra reclamațiilor se pot înainta până la 14 Iunie. Mai pe larg în publicațiunea afișată în toate comunele.

† Ioan Dan senior, paroh ort. român în comuna Șard, tractul Sighișoara, a decedat subit, în etatea de 58 ani, la 1 Maiu (18. Aprilie) în locuința sa din Șard. Rămășițele sale pământestii s'au așezat spre vecinică odihnă după ritul gr. or. în cimitierul parohial gr. or. din Șard Mercuri în 3 Maiu n. la ora 1. p. m. Odihnească în pace!

Răscumpărare. Dl George Poponea, cond. tipografiei arhid. a dăruit școlii centrale din loc pentru darurile de Crăciun 5 cor. ca răscumpărare a zilei onomastice, iar 5 cor. lutru amintirea fiului seu Dorin, fost elev al acelei școlii.

Congres medical. Al doilea congres chirurgical de războiu s'a ținut, în prezența împărătesei Augusta Victoria, la Berlin. Reprezentanții serviciului sanitar al aliaților au fost salutați în cuvinte pline de căldură. O mie de medici militari de toate gradele au participat la congres. S'au îndeverat experiențele chirurgiei militare, cu numeroase aparate și instrumente nouă și cu proiecțiuni. În onoarea participanților la congres s'a dat seara un banchet în sala grădinei zoologice. Sala era decorată cu drapelul puterilor centrale, precum și ale Turciei și ale Bulgariei.

Ostașul de fier. Bateria cuierilor în ostașul de fier al Sibiului este terminată. Acțiunea aceasta, în folosul invalizilor războiului, a dat un rezultat material de 41 mii coroane.

Conferența economică, interparlamentară dela Paris, s'a terminat, — în urma celor petrecute în Anglia, — înainte de vreme. O nouă conferență economică ar fi să se întrunească la 1 Octomvrie 1916 în Roma.

Intrebări incomode. Ziare elvețiene află, că deputatul Rafin-Dugens din camera franceză a adresat dlui Briand următoarele întrebări: „Câți morți în război are armata franceză până în ziua de 31 Martie 1916? Ce gândeste domnul ministru prezident: când se sfârșește războiul, și cum are să se sfârșască? — Vorbitorul, după aceea, a fost oprit să-și urmeze cuvântul.

Pe ducă. Părerea generală în Londra este, că zilele guvernului Asquith sânt numărate.

Civilizații și barbarii. Cu prilejul atacului din urmă al flotei germane asupra coastei erg'eze a fost scufundat vasul de pescari King Stephen, ear englezii de pe vas au ajuns prizonieri și au scăpat cu viața. Pomenitul vas King Stephen, cum se știe, refuzase să salveze echipajul zeppelinului avariat L 19, și a lăsat pe germanii lipsiți de ajutor să se înecă în apa mării. Dacă marinarii Germaniei procedau după metoda ergleză, nici un om de pe King Stephen n'ar fi scăpat. Unde este civilizația și unde este barbaria?

În ajutorul celor strămtorați. Despre trupele rusești, sosite în portul Marsiliei, se vestesc următoarele: Rusia, în urma stăruințelor franceze, declarase încă în Octomvrie 1915, că este gata să trimită Franței ajutoare înarmate. Sub conducerea ofițerilor ruși, cari cunoșteau limba franceză, s'au concentrat la Kazan și în alte orașe cu totul zece batalioane. Soldaților li s'a făcut cunoscut regulamentul despre serviciul în campanie al francezilor. După aceasta, în Ianuarie a. c., soldații ruși au fost transportați la Vladivostoc, ear după o călătorie de câteva luni pe mare cele zece batalioane au debarcat la Marsilia.

Pierderile dela Erzerum. Rușii mărturisese acum, că la atacurile numeroase îndreptate asupra cetății Erzerum, capitala Armeniei turcești, și-au perdut viața treiseci de mii din soldații țarului.

Pe insula Capri. Scriitorul Maxim Gorkei, îmbolnăvindu-se, va pleca earș din patria sa friguroasă și se va stabili pe insula Capri de lângă Neapole.

Profeșiri. Ministrul francez da război a răspuns la o întrebare, ce i s'a adresat într'o ședință a tribunalului militar, următoarele: „Sperăm, că Franța, care a suferit acum mai mult decât aliații săi, va fi cruțată de a treia expediție de earnă.” — Subcolonelul englez, Repington, zice însă: Marea ofensivă generală se va face probabil abea în 1917 sau în 1918.

Dublina. Irlanda, insula britanică spre vest de Anglia, nu este acum întâia oară bântuită de revoluție. Capitala Irlandei, Dublinul, a căzut în mâni engleze înainte cu 750 de ani. Toate încercările violente de a britaniza orașul Dublinului au rămas zadarnice: În cursul veacurilor Dublinul și-a păstrat caracterul irlandez. Aici s'au concentrat totdeauna firele mișcărilor revoluționare ale Irlandei. În vremile de mai înainte înflorea industria și comerțul în Dublin; englezii însă au distrus starea înfloritoare a industriei irlandeze. Orașul, cu celebrul parc Phoenix și cu monumente care amintesc independența țării, nu se poate desvolta numai din cauza jugului englez. Scuturarea acestui jug este ținta revoluțiilor dela Dublin.

Bioscopul Apolo. Numai Vineri în 5 Mai 1916. Valea Chamonix, Peisaj, Curtesanul Clarei, umoristic. Omul cu două suflete, dramă criminală în 3 acte. D-șoara sergent major, comedie în 2 acte, din viața soldaților.

Teatru.

(x) Knoblauch, dramaturgul modern englez cu numele nemțesc, este cunoscut publicului sibian prin comedia sa Faunul, jucată înainte cu doi ani.

Piesa lui mai nouă, *Rochia doamnei*, cu care trupa dlui director A. Kiss și-a deschis așeară stagiunea de vară, conține o idee utilizată de înaintașii de altă limbă ai lui Knoblauch.

Pentru ca să-și ușureze munca, scriitorul englez își ia adecă refugiul la un vis. În latitudinea acestuia expune câteva bune învățături morale, — și în acelaș timp pune sub ochii auditorului forma cea mai simplă a modei femeiești, până la rochia cea mai complicată a cocoanei moderne. Scenele acestea vor avea prin urmare nu puțin atracție în deosebi pentru dame, care ar dori să vadă cu ochii proprii greutatea și mizeriile împreunate cu confecționarea unei haine de lux.

D-șoara Horvat, în toalete croite cu rafineria necesară rolului său, n'a rămas datoare nici în ale jocului, și nici în ale cântării.

Domnii M. Kiss și Sziklai, cari aveau să interpreteze cele mai variate figuri de oameni, au produs în sala plină a primei serii multe clipe de plăcere, unele șguduitoare, altele pline de veselie. Trupa, în general, este bine alcătuită.

Astăzi, Vineri, se reprezintă comedia în 3 acte *Ciclamen*, de A. Gabor. Conflictul între două femei, — între o primadonă tinără și o damă mai puțin tinără din înalta societate, — se descrie în Ciclamen cu mult spirit. Este o interesantă comedie, care va fi gustată și în teatrul Sibiului.

Sămbătă, în 6 Mai, se dă opereta *Dragostea țiganului*, de Fr. Lehar.

Cărți și reviste.

Revista Teologică, organ pentru știința și viața bisericească. Redactor Dr. Nicolae Bălan. Au apărut nrele 1—3 din 1916 cu următorul cuprins: † Mitropolitul Ioan Mețianu, de Dr. N. Bălan. Predică despre cutremurul de pământ, (ce s'a simțit în Sibiu, la 26 Ian. 1916), de Dr. I. Broșu. Notiță biografică despre Marcu Eugeniu, mitropolitul Efesului, apărătorul ortodoxiei, de I. Beleuș. Licăriri de românism în vechea biserică a românilor, de Dr. G. Ciuhandu. Orfanii neamului, de Dr. N. Bălan. Predică la Dumineca Vameșului și Fariseului, de V. Gan. Pilde și asămănări. Mișcarea literară. Cronică. — Abonamentul pe an este 10 coroane. Adresa: Dr. Nic. Bălan, profesor seminarial în Sibiu, str. Reissenfel 11.

Paginii Literare. nr. 4 din 1916 cuprinde: Vinerea Patimilor, de I. Agârbiceanu. În cârciuma lui Moș Petru, de Emil Isac. Cântecul plugului 1916, de V. B. Scrișoare lui Don Quijote, de Al. Ciura. Magna Pectatrix, poezie de M. Pallade. Cei vîtați, de Euphraste. Primăvară nouă, versuri de T. Murășanu. Cronică: literară, școlară, filologică, istorică. Lumea microscopică, de Victor Stanciu. Ilustrații. — Abonamentul: 20 cor. pe an, 10 coroane pe jumătate de an. Administrația: Arad, str. Zrinyi 1/A. Redacția: Arad, str. Telcky 27—28.

Revista Teologică, nr. 4—6 din 1916, a apărut cu următorul cuprins: Hristos a înviat! de Dr. I. Broșu. Date pentru biografia unor scriitori români calvini, de Gh. Alexici. Intimitatea între mine și popor se desăvârșește, de V. Gan. O scriere valoroasă, de Dr. Gh. Comșa. Solia dela mormânt, de Dr. N. Bălan. Pilde și asămănări. Mișcarea literară. Cronică. — Abonamentul: 10 coroane pe an. Adresa: Dr. Nic. Bălan profesor seminarial în Sibiu, str. Reissenfel 11.

Carte de rugăciuni și cântări bisericești, întocmită și tipărită înția oară cu binecuvântarea fericitului Preasfințit Episcop Nicolae Popea, de Dr. Petru Barbu. Edițiunea III, Caransebeș, 1916. Edițiunea nouă a acestei cărți — cunoscute sub numirea de „Carte de rugăciuni cu sftanta Liturgie” — e îmbogățită cu: Rugăciunea soților (unul pentru altul), Rugăciune de mulțămire pentru facerile de bine ale lui Dumnezeu, Rugăciune la năcazuri și supărări, Rugăciune pentru călătorie, Rugăciune la caz de boală, Rugăciune celui din închisoare, Rugăciune la vreme de secetă, Rugăciune la necentenirea ploilor, Rugăciunea ostașului în timp de pace, Rugăciunea ostașului în timp de războiu, Rugăciunea ostașului care poartă steagul, Rugăciuni pentru pace, apoi cu mai multe cântece de stea și colinde. — Prețul unui exemplar legat simplu 70 fil; cu hârtie și legătură de lux dela 2 până la 10 cor. La comanda mai mari dă rabat potrivit: Librăria Diecezană în Caransebeș.

Nr. 151/1916.

(61) 3-3

Concurs din oficiu.

In urma ordinului consistorial dto 22 Sept. 1915 Nr. 9411 Bis. 1915 și dto 16 Faur 1916 Nr. 165/1916 Bis. se escrie concurs pentru întregirea postului de paroh din comuna bisericăscă de cl. III. Ribîța cu termen de 30 z le dela prima publicare în „Tel. Român“.

Venitele sunt cele statorite în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cererile sunt a se instrua conform normelor în vigoare și a se așterne în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopopesco.

Petenții au să se prezinte în timpul admis în zi de Duminică ori sâmbătoare în biserică pentru a cânta, cuvânta și eventual celebra.

Bred, la 26 Martie 1916.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Zandrăului.

Vasiliu Damian
protopresbiter.

AVIZ.

Avem onoare a aduce la cunoștință, că depozitul nostru de *mobile* și atelierul de tapezier se află tot în strada Orezului Nr. 27.

66 3-6

Cu toată stima:

Horger & Kepp.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană în Sibiu:**

Frumoasa din Nor

și alte povești

de

E. Hodoș.

Prețul 2-50 cor. + porto 20 bani.

In editura comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane, în traducere românească, făcută de dl Teodor V. Păcățian redactorul „Telegrafului Român“ a apărut

Evangelia ca bază a vieții,

celebra lucrare a lui G. S. Petrow, în care carte sunt tratate cu multă putere de convingere temele următoare: *Principiile fundamentale ale civilizațiunii. Educarea voinței în spirit creștinesc. Degenerarea morală. Sublimitatea evangheliei. Împărăția lui Dumnezeu.*

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană din Sibiu.** Prețul unui exemplar e 1 cor. 50 fileri plus 5 fileri porto postal.

Revânzătorilor li se dă 20% rabat.

A apărut în editura comisiei administrative a **tipografiei arhidiecezane:**

R. Ruiz Amado:

Secretul succesului

convorbiri teoretice și practice cu tinerii de 15—20 ani, traducere de **Vasile Stan**, profesor la seminarul „Andreian“. Cuprinsul: **Succesul și fericirea. Problema succesului. Idei atavice. Zeificarea succesului. Zodia. Periodul fatal. Planul de luptă. Nu fumezi? Încă o țigaretă...? Păhărele de beutură. Vorbele obscene. Steagul celor șapte voinici. Timpul e aur. Lectura. Jocurile. Sportul. Prietini Cavalerism și Donchișotism. Viermele neadormit. Orientări. O putere... Nobleța adevărată. Inclinațiile și destoiniciile. Concurența socială. Capitalul celor desmoșteniți. O obiecțiune și o părere. Chemarea dumnezeiască. Munca. Împărțirea timpului. Statornicia. Împărțește ca să învingeri. Puterea de sus. Aduos. Sfaturile unui părinte către fiul său.**

După cum se vede din acest cuprins bogat, **Secretul succesului** e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineret, astăzi destul de săracă.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană din Sibiu**, exemplarul broșat (280 pagini format 8°) cu **2 coroane.**

Revânzătorilor se dă un rabat de 20%.

A apărut

în editura comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane

Psaltirea bogată

tipărită în zilele Preasfântului împărat și reze **Francisc Iosif I**, sub îngrijirea și binecuvântarea înalt Preasfântului Domn **Ioan Mețianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și mitropolit al românilor de religie gr.-or. din Ungaria și Transilvania, cavaler al ordinului Francisc Iosif clasa I și al coroanei de fer clasa II. Proprietar al crucei pentru merite, membru în casa magnaților etc. etc.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** și se vinde legată frumos în piele roșie, fără copcii și ornaament aurit, la mijloc cu sfânta cruce, cu **13 cor.** scumpindu-se pielea, legată în pânză neagră și la mijloc imprimat o cruce, cu **10 cor.** Revânzătorilor se dă rabat **20%**. Tipar frumos cu litere latine, de calitate primă, și hârtie fină și trainică.

La **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, culoare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceeași și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **180 cor.**

Același legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **162 cor.**

Același legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **120 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o cutie de păstrat **38 cor.**

Evangelia legată în piele roșie cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată foile colorate galben, cu copcii **27 cor.**

Din cauza scumpirii materialului, s'a urcat prețul.

ICOANE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, în orice mărime, pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei arhidiecezane
Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45

- I.**
- Adormirea Maicei Domnului
 - Bunavestire
 - Nașterea Domnului Iisus Christos
 - Fuga la Egipt
 - Iisus în biserică de 12 ani
 - La nunta din Cana
 - Iisus pe mare
 - Învierea lui Lazar
 - Schimbarea la față
 - Restignirea lui Iisus Christos
 - Punerea în mormânt
 - Învierea Domnului
 - Înălțarea — Floriile
 - Tăierea împrejur
 - Nașterea Maicei Domnului
 - Pogorârea Duhului sfânt
 - Nașterea sfântului Ioan Botezătorn
 - Grigorie, Vasilie și Ioan
 - Adormirea sfintei Ane
 - Aflarea capului sf. Ioan Botezător.

- II.**
- Iisus pe Cruce
 - Înălțarea sfintei cruci
 - Ilie prorocul în carul de foc
 - Tăierea capului sf. Iulian
 - P. Grigorie teologul
 - Sf. Vasilie

- III.**
- Botezul Domnului
 - Constantin și Elena
 - Sfântul Dumtru călare
 - Sfântul George
 - Maica Domnului
 - Petru și Pavel
 - Arhanghelii Mihail și Gavriil
 - P. Ioan Gură de aur
 - P. Ioachim și Ana

- IV.**
- Arhanghelul Mihail
 - „ Gavriil
 - Apostol ori-care
 - Domnul Christos
 - Iisus în muntele Maslinilor
 - Sf. Iulian Dumitru
 - Sf. Iulian George
 - Ilie Prorocul
 - Ioan în pucie
 - Sf. Iulian Nicolae
 - „ Simeon
 - „ Andrei
 - Evangelistul Ioan
 - „ Luca
 - „ Marcu
 - „ Mateiu
 - Prorocul Zaharia
 - Apostolul Iacob
 - „ Filip

	Grupa I					Grupa II.					Grupa III.					și Icoane din Grupa IV.					cor. foarte fine
	Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	
foarte fine	39-20	44-80	58-80	81-20	106-40	35-	40-60	51-80	70-	89-60	30-80	37-80	46-20	61-60	78-40	28-	34-60	42-	56-	70-	cor. foarte fine
fine	26-60	29-40	46-20	56-	72-50	23-10	27-30	40-60	49-	65-80	20-30	23-80	35-	43-40	60-20	18-20	21-	30-80	39-20	56-	fine.
simple	14-	16-10	18-20	26-50	36-40	12-60	14-	16-10	23-80	32-20	11-20	11-90	14-	21-70	29-40	9-80	10-50	11-90	60	26-60	simple.

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icoane pictate pe pânză și fără cadre (rame). La dorință se pictează însă și pe lemn, țînchea și aluminiu.

Deosebită și cu angajamentul pentru **prapori** din orice fel de materii și de orice culoare pe lângă condițiile cele mai favorabile